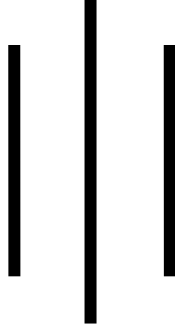

जैमिनी नगरपालिका
स्थानीय राजपत्र

भाग-२, खण्ड-३, संख्या-११
माघ १४, २०७६

जैमिनी नगरपालिका घरबार विहिनहरुको लागी
आवास निर्माण सम्बन्धी कार्यविधि-२०७७

नगर कार्यपालिकाबाट स्वीकृत मिति २०७५/९/३
नगर कार्यपालिकाबाट पूर्णलेखन मिति २०७६/१०/१४

प्रस्तावना

नेपालको संविधानले प्रदत्त गरेको आवास सम्बन्धी मौलिक हकलाई कार्यान्वयन गरी जैमिनी नगरपालिका क्षेत्र भित्र घरवार विहिन जनताका लागि आवास निर्माण गर्न आवश्यक देखिएकोले जैमिनी नगरपालिकाको प्रशासकीय कार्यविधि नियमित गर्ने ऐन, २०७४ को दफा ३ बमोजिम जैमिनी नगर कार्यपालिकाले यो कार्यविधि जारी गरेको छ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ

१। यस कार्यविधिलाई जैमिनी नगरपालिकाको "जैमिनी नगरपालिकाको घरवार विहिनहरूको लागि आवास निर्माण सम्बन्धि कार्यविधि, २०७५" भनिने छ ।

२. परिभाषा

विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा र

का "नगर सभा" भन्नाले जैमिनी नगरपालिकाको नगरसभालाई सम्झनु पर्नेछ ।

खा "कार्यपालिका" भन्नाले जैमिनी नगरपालिकाको नगरकार्यपालिका सम्झनु पर्नेछ ।

गा "प्रमुख" भन्नाले जैमिनी नगरपालिकाका नगर प्रमुखलाई सम्झनु पर्नेछ ।

घा "उपप्रमुख" भन्नाले जैमिनी नगरपालिकाका उपप्रमुखलाई सम्झनु पर्नेछ ।

डा "प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत" भन्नाले जैमिनी नगरपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई सम्झनु पर्नेछ ।

चा "वडा अध्यक्ष" भन्नाले जैमिनी नगरपालिका भित्रका आ(आफ्नो वडाका वडा अध्यक्षहरू सम्झनु पर्नेछ ।

छा "नगरपालिका" भन्नाले जैमिनी नगरपालिकालाई सम्झनु पर्दछ ।

ज० "वडा समिति" भन्नाले जैमिनी नगरपालिकाका विभिन्न वडामा निर्वाचित वडा अध्यक्ष समेतको वडा समितिलाई सम्झनु पर्दछ ।

झा "प्राविधिक टोली" भन्नाले जैमिनी नगरपालिकाको इन्जिनियर सहितको टोलिलाई सम्झनु पर्दछ ।

ञ० "गरीवकोपरिचयपत्र" भन्नाले नेपाल सरकारबाट प्राप्त गरेको गरीवको परिचयपत्रलाई सम्झनु पर्दछ ।

ट) "घर जग्गा विहिन" भन्नाले नेपाल भरी र नेपाल बाहिर कहीं कतै घर र जग्गा नभएको नगरवासी नागरिकलाई सम्झनु पर्दछ ।

ठ) "आवास विहिन" भन्नाले नेपाल भरी र नेपाल बाहिर कहीं कतै आफ्नै आवास नभएको नगरवासी नागरिकलाई सम्झनु पर्दछ ।

ड) "सम्झौता" भन्नाले नगरपालिका कार्यालय र घर जग्गा विहिन वा आवास विहिन नागरिक बीच भएको सम्झौतालाई सम्झनु पर्दछ ।

ढ) "छनौट समिति" भन्नाले दफा ६ बमोजिमको समितिलाई सम्झनु पर्दछ ।

ण) "नागरिक" भन्नाले नेपाली नागरिकता प्राप्त गरेको जैमिनी नगरपालिका स्थायी ठेगाना भएको व्यक्तिलाई सम्झनु पर्नेछ । यस शब्दले जैमिनी नगरपालिकामा जन्म दर्ता भई विवाह वा वसाईसराई गरी अन्यत्र नगएको, जटिल परिस्थितिको कारणले नेपाली नागरिकता प्राप्त गर्न नसकेको तर नेपाली नागरिकता प्राप्त गर्न योग्य छ भनि कार्यपालिकाबाट निर्णय भए बमोजिम प्रमुखले सिफारिश गरेको व्यक्तिलाई समेत सम्झनु पर्नेछ ।

त) "लाभग्राही" भन्नाले अनुदान प्राप्त गर्ने योग्यता भएको घरजग्गा विहिन तथा आवास विहिन नागरिकलाई सम्झनु पर्नेछ ।

३. कार्यविधिको पालना गर्नु पर्ने

क) जैमिनि नगरपालिका भित्र वसोवास गर्ने नगरवासी सबैले यस कार्यविधिको पालना गर्नु पर्नेछ ।

४. आवास विहिनले निवेदन दिनु पर्ने

१) आवास विहिन हुनको लागि देहायको प्रकृया पूरा गरी नगरपालिकामा निवेदन दिनु पर्नेछः

- क) सम्बन्धित नागरिकले आफ्नो वा छिमेकी टोलका कम्तिमा २५ जना नागरिक वासिन्दाहरूको उपस्थितिमा आफू र आफ्नो श्रीमान् वा श्रीमती वा एकासगोलका वा एकासगोलमा नरहेका वावु, आमा, छोरा, छोरी, हजुर वुवा, हजुरआमा, दाजुभाई, दिदिबहिनी, कोही कसैसँग निजको हक लाग्ने गाउँको सामान्य ओत लाग्ने घर नेपाल वा नेपाल बाहिर कहीं कतै नभएको ब्यहोराको वडा अध्यक्षको रोहवरमा गरेको वडा मुचुल्का पेश गरेको ।
- ख) वडा समितिले तीन पुस्ते खुलाई निजको हक लाग्ने दफा २ क बमोजिमका नातेदार र निजको वीचमा हकभोग तथा चलन सम्बन्धमा हकदावी नलाग्ने कारण खुलाई किटान गरी गरेको निर्णय ।
- ग) वडा अध्यक्षले तीन पुस्ते खुलाई आवास विहिन भनि गरेको सिफारिश ।
- घ) नागरिकता वा कार्यपालिकाबाट निर्णय भए बमोजिम प्रमुखले गरेको सिफारिश ।
- ङ) आवास विहिन भएको ५ वर्ष पूरा भएको र निजको आर्थिक अवस्था कमजोर भएकोले आवास विहिन हुनु परेको कारण खुलाईएको ब्याख्यात्मक टिप्पणी सहितको कागजात (दफा ४ क बमोजिमको वडा मुचुल्का तथा दफा ४ ख बमोजिमको निर्णय र दफा ४ ग बमोजिमको वडा अध्यक्षको सिफारिश) ।

५. घरजग्गा विहिनले निवेदन दिनु पर्ने

१) घर जग्गा विहिन हुनको लागि देहायको प्रकृया पूरा गरी नगरपालिकामा निवेदन दिनु पर्नेछः

- क) सम्बन्धित व्यक्तिले आफ्नो वा छिमेकी टोलका कम्तिमा २५ जना नागरिक वासिन्दाहरूको उपस्थितिमा आफू र आफ्नो श्रीमान् वा श्रीमती वा एकासगोलका वावु, आमा, छोरा, छोरी, हजुर वुवा, हजुरआमा, दाजुभाई, दिदिबहिनी, कोही कसैसँग निजको हक लाग्ने गाउँको सामान्य ओत लाग्ने घरजग्गा नेपाल भरी र नेपाल बाहिर कहीं कतै नभएको ब्यहोराको वडा अध्यक्षको रोहवरमा गरेको वडा मुचुल्का पेश गरेको ।
- ख) वडा समितिले तीन पुस्ते खुलाई निजको हक लाग्ने दफा २ क बमोजिमका नातेदार र निजको वीचमा हकभोग तथा चलन सम्बन्धमा हकदावी नलाग्ने कारण खुलाई किटान गरी गरेको निर्णय ।
- ग) वडा अध्यक्षले तीन पुस्ते खुलाई घर जग्गा विहिन भनि गरेको सिफारिश ।
- घ) नागरिकता वा कार्यपालिकाबाट निर्णय भए बमोजिम प्रमुखले गरेको सिफारिश ।
- ङ) घरजग्गा विहिन भएको ५ वर्ष पूरा भएको र निजको आर्थिक अवस्था कमजोर भएकोले घरजग्गा विहिन हुनु परेको कारण खुलाईएको ब्याख्यात्मक टिप्पणी सहितको कागजात (दफा ५ क बमोजिमको वडा मुचुल्का तथा तथा दफा ५ ख बमोजिमको निर्णय र दफा ५ ग बमोजिमको वडा अध्यक्षको सिफारिश) ।

६. लाभग्राही छनौट समिति रहने

क) लाभग्राही छनौट गर्नका लागि नगरपालिका कार्यालयमा देहायको समिति रहनेछः

- अ) नगर प्रमुखअध्यक्ष
- आ) नगर उपप्रमुखसदस्य
- इ) प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतसदस्य
- ई) प्राविधिक शाखाको प्रमुखसदस्य
- उ) सामाजिक विकास शाखा प्रमुखसदस्य सचिव

ख) समितिले आवश्यक देखेमा बढीमा ३ जना सम्म अन्य व्यक्ति वा संस्थालाई समितिको बैठकमा आमन्त्रण गर्न सक्नेछ ।

ग) समितिको बैठक आवश्यकता अनुसार बस्नेछ ।

७. समितिले निर्णय गर्ने

१. समितिले घर जग्गा तथा आवास विहिन हटाउनका लागि बार्षिक योजनामा विनियोजन भएको रकम खर्च गर्ने विषयमा कार्ययोजना बनाउने, लाभग्राही छनौट गर्ने, वितरण पद्धति तय गर्ने, समस्या आएमा कार्यविधि अनुसार समाधान गर्ने जिम्मेवारी वहन गर्नेछ ।

२. समितिले देहायको आधारमा लाभग्राही छनौट गर्नु पर्नेछ:

क० नगरसभाबाट विनियोजन भएको बजेटको सीमा

ख० वडाअध्यक्षको सिफारिश, वडा समितिको निर्णय, र टोलवासीको उपस्थितिमा गरेको वडा मुचुल्का ।

ग० गरीव परिचय पत्र ।

घ० स्थलगत अध्ययन प्रतिवेदन ।

ङ० उपदफा २ को (क) (ख) (ग) (घ) का अतिरिक्त समितिले लाभग्राही छनौट गर्दा देहाय बमोजिम अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ । त्यसरी अंक प्रदान गर्दा परिवारमा काम गर्न सक्ने सदस्य संख्या समेतको विचार गरी अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ । समितिले अंक प्रदान गर्दा धेरैले धेरै पाउने हिसावमा सवैभन्दा बढी अंक प्राप्त गर्ने लाभग्राहिलाई प्राथमिकता दिई निर्णय गर्नेछ ।

अ० लाभग्राहीको एकासगोलमा वसोवास गरेको परिवार सदस्य संख्या ३० प्रतिशत

आ० लाभग्राहिले आवास नहुँदा भाडाको आवास वापत लाग्ने व्ययभार २० प्रतिशत

इ० लाभग्राहिले आफ्नै परिश्रममा जुटाएको ढुंगा, इटा, माटो, काठ ईत्यादी २० प्रतिशत

ई० लाभग्राहिले आफै तयार गरेको घडेरी र जग थाप्ने खाडल २० प्रतिशत

उ० रकमको अभावमा आफ्नै बलवुतामा गर्न सकिने अन्य कार्यहरू गरेको अवस्था १० प्रतिशत

२. समितिले सम्भव भए सम्म नगरपालिकाका सवै वडाहरू समेटिने गरी निर्णय गर्नु पर्नेछ ।

८. त्रुटी भएमा सच्याउन सक्ने

१. घरवार विहिन पहिचान गर्दा त्रुटी भएमा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले आदेश गरी त्यस्तो त्रुटिपूर्ण कार्य स्थगित गर्न सक्नेछ । त्रुटि भएको अवस्थामा कार्यापालिकाले सच्याउन सक्नेछ ।

९. घर खरिद गर्न सक्ने

क) यस कार्यविधि बमोजिम अनुदान प्रदान गर्ने रकममा नबढ्ने गरी अनुदान रकम व्यय हुने गरी निर्मित घर वा घरजग्गा खरिद गर्न उपयुक्त छ भनि त्यस्तो घर जग्गाको मूल्य खुलाई वेचन मञ्जुर गरी घरधनीले दिएको निवेदन सहित वडा अध्यक्षले सिफारिश गरेमा त्यस्तो घरजग्गाको प्राविधिक सहितको टोलिले स्थलगत अध्ययन गरी वस्न योग्य अयोग्य सम्बन्धमा निक्यौल गरी प्राप्त प्रतिवेदनको आधारमा खरिद गर्ने नगर्ने विषयमा समितिले निर्णय गर्नेछ ।

ख) खर वा फुसको घर खरिद गर्न सकिने छैन ।

ग) नगरपालिकाबाट लाभग्राहीलाई घरजग्गा ब्यवस्था गर्नको लागि उपलब्ध गराउने अनुदान रकम भन्दा बढी रकमको खरिद गर्नु पर्ने अवस्थामा बढी रकम लाभग्राही स्वयंले ब्योहोर्नु पर्नेछ ।

घ) यसरी घर खरिद गर्दा बचत हुने दफा ९ क र दफा १२ बमोजिमको रकम लाभग्राहीले पाउने छैन ।

१०. सम्झौता गर्नु पर्ने:

समितिको बैठकबाट निर्णय भए पछि देहाय बमोजिम सम्झौता गर्नु पर्नेछ:

- क० प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत वा निजले तोकेको अधिकृत कर्मचारी र सम्बन्धित व्यक्तिले सम्झौता गर्नेछन् ।
- ख० आवास निर्माण गर्न लाग्ने समय प्राविधिक शाखाको सल्लाहमा समितिले निर्धारण गर्नेछ ।
- ग० समितिको निर्णय अनुसारको समयवधिमा सम्पन्न गर्ने गरी सम्झौता गर्नु पर्नेछ ।
- घ० सम्झौतामा प्राप्त हुने अनुदान रकम र प्राप्त गर्ने समय उल्लेख हुनु पर्नेछ ।
- ङ० नयाँ आवास निर्माण गर्दा भूकम्प प्रतिरोधी बनाउने गरी सम्झौता गर्नु पर्नेछ ।
- च० नगरपालिकाबाट अनुदान प्राप्त घर वा घर जग्गा सम्बन्धित व्यक्तिले अर्को घर वा घर जग्गा खरिद गरेको प्रमाण पेश गरेको कागजात पेश नगरुञ्जेलको लागि बिक्री गर्न नपाउने गरी सम्झौतामा शर्त तोक्नु पर्नेछ ।

११. बैंक खाता खोल्नु पर्ने

- क० लाभग्राहीले प्राप्त गर्ने अनुदान रकम बैंक मार्फत दिइनेछ ।
- ख० लाभग्राहीको नाममा बैंकमा खाता हुनु पर्नेछ ।

१२. अनुदान रकमको सीमा

- क० आवास विहिन लाभग्राहीलाई प्राविधिक मूल्यांकनले खामेमा अधिकतम रु २०००००। (दुईलाख मात्र) अनुदान दिन सकिनेछ ।
- ख० घरजग्गा विहिन लाभग्राहीलाई नगरपालिका क्षेत्रमा जग्गा खरिद गरेको प्रमाण पेश गरेपछि जग्गा खरिद वापत थप रकम अधिकतम रु १०००००। (एक लाख मात्र) अनुदान दिन सकिनेछ ।
- ग० जग्गा खरिद गर्न पाउने रु १०००००। (एक लाख मात्र) जग्गा खरिदमा खर्च नगरी वचत गरेमा त्यस्तो रकम आवास निर्माणमा थप गरी अनुदान दिन सकिनेछ । तर त्यस्तो आवासको प्राविधिक मूल्यांकनले रकम खामेको हुनु पर्नेछ ।

१३। पेशकी सम्बन्धी ब्यवस्था

- क० लाभग्राहीले पेशकी माग गरेमा सम्झौता भएको रकमको ३५ प्रतिशतमा नवढाई कार्यालयले पेशकी दिन सक्नेछ ।
- ख० पेशकी लगेर सम्झौता बमोजिम काम नगरेमा नगरपालिकाले त्यस्तो व्यक्तिलाई सरकारी बाँकी सरह असुल उपर गर्नेछ ।
- ग० जायजथा नभएको लाभग्राही भएमा पेशकी लगेको रकम असुल गर्नका लागि नगरपालिकाले सार्वजनिक काममा लगाउनेछ ।

१४. आवास निर्माणमा थप रकम लगाउन सक्ने

- क० लाभग्राहीले नगरपालिकाले उपलब्ध गराएको रकमले बन्ने आवास भन्दा धेरै लगानी गरी कोठा वा तला थप गरी आवास निर्माण गर्न सक्नेछ तर त्यसरी आवास निर्माण गर्दा लागेको थप रकम लाभग्राही स्वयंले ब्यहोर्नु पर्नेछ ।
- ख० थप रकम लगाई थप आवास निर्माण गर्नु परेमा नगरपालिकाको प्राविधिकले लागत अनुमान तयार गर्नेछ ।

१५। किस्तामा भुक्तानी लिन पाउने

क० लाभग्राहीको आवश्यकता अनुसार प्राविधिक मूल्यांकनले खामेमा लाभग्राहीले बढीमा तीन किस्तामा भुक्तानी लिन सक्नेछ ।

ख० अन्तिम किस्ता भुक्तानी गर्नु अघि समितिले स्थलगत अनुगमन गरी प्रतिवेदन दिनु पर्नेछ ।

ग० प्रत्येक भुक्तानिका लागि वडाअध्यक्षको सिफारिश पेश गर्नु पर्नेछ ।

१६। सरकारी बाँकी सरह असुल उपर गरिने

क० लागग्राहीले पेशकी वा किस्ता लगेर आवास निर्माण नगरेमा सरकारी बाँकी सरह असुल उपर गरिनेछ ।

ख० नेपालको अन्यत्र कुनै ठाउँमा घर वा जग्गा रहेको कुरा ढाँटी वा झुक्याई अनुदान लिएको पाइएमा अनुदान लिएको त्यस्तो सबै रकम सरकारी बाँकी सरह असुल उपर गरिनेछ ।

ग० बाँकी रकम असुल गर्न जायजेथा नभएको लाभग्राहीलाई नगरपालिकाले सरकारी वा सार्वजनिक काममा लगाई असुल उपर गर्नेछ ।

१७। बेच विखन गर्न नपाइने

क० नगरपालिकावाट अनुदान प्राप्त गरी निर्माण भएको घर वा घरजग्गा लाभग्राहीले आफ्नै जग्गामा अर्को आवास निर्माण गरेको प्रमाण पेश नगरी बेचविखन गर्न पाउने छैन ।

१८। प्रचलित कानून बमोजिम हुने

क० यस कार्यविधिमा उल्लेख नभएका अन्य कुराहरु प्रचलित कानून अनुसार हुनेछ ।

ख० कार्यपालिका बैठकवाट भएका निर्णयहरु यस कार्यविधि अनुसार भएको मानिनेछ ।

१९। संशोधन

क० यस कार्यविधिमा संशोधन गर्नु परेमा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले कार्यपालिका बैठकमा प्रस्ताव पेश गर्न सक्नेछ ।

ख० कार्यपालिकाले निर्णय गरेमा कार्यविधि संशोधन हुनेछ ।

आज्ञाले
ईश्वरी प्रसाद शर्मा
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत